

Studies over het boek Daniël

door: J.N. Darby

Voorwoord

De overdenkingen die hierbij aan christenen aangeboden worden pretenderen in geen enkel opzicht een complete verklaring van het boek Daniël te geven. Het volgende is er de reden van. Ze werden doorgegeven aan een klein gezelschap, dat in beslag was genomen door het profetisch woord en dat hulp wenste bij de overdenking van dit boek. De auteur liet het licht, dat hij had, schijnen over het onderwerp door een aantal lezingen. Gedurende de lezingen werden er aantekeningen gemaakt. Het manuscript daarvan kwam in handen van een derde persoon. Deze (met de gedachte dat ze waardevol waren voor anderen) begon ze te drukken. De auteur verhinderde dat niet, maar uitte alleen de gedachte of het al die moeite wel waard was. Verder deed hij alles wat nodig was voor publicatie, hoewel op enige afstand van de plaats waar deze publicatie gebeurde.

Het zal blijken dat er een bepaalde voorkennis nodig is bij de lezer. Als we de profetieën bestuderen wordt er van ons verwacht dat we niet om de soms wat moeilijk te begrijpen gedeelten heen lopen. Maar als we dat er voor over hebben, dan is het ook niet moeilijk om deze lezingen te lezen.

De auteur is er van overtuigd dat God, als Hij deze poging om de zwakkeren te helpen goedkeurt, Zijn krachtige hulp zal geven om deze dingen te begrijpen. Want de wijsheid komt van God. Het is tot Hem en voor Hem, geliefde lezer, dat de auteur u dit aanbeveelt, in het geval dat u een kleine zegen ontvangt van dit kleine boek.

LEZING I. hoofdstuk1 en 2

Het boek Daniël speelt in de tijd dat Israël, het volk van God, onderworpen is door de volken. In de eerste verzen vinden we de voltooiing van het dreigement tegen Hizkia (Jes.39:6,7). De troon van God was geweken van Jeruzalem. De macht en het koninkrijk was overgedragen aan de volken. Israël in zijn huidige staat (niet langer Zijn volk, door het oordeel van God) is in gevangenschap. Maar God heeft ze niet verlaten, Hij geeft Zijn zegen alleen voor hun huidige omstandigheden. De dingen die voor hen het belangrijkste waren om te weten was de geschiedenis van deze overheersing door de volken, waaraan zij

waren blootgesteld en ook het effect van deze veranderingen ten opzichte van de beloften die hun toebehoorden. Ook moest met de heerlijkheid van God rekening gehouden worden tijdens deze overgang van de macht. Het was belangrijk om te weten hoe de volken deze macht zouden gebruiken of wat hun gedrag zou zijn tegenover God of tegenover henzelf, (de Joden) nu de verantwoordelijkheid was overgedragen.

Het boek bevat twee principes:

Ten eerste, het karakter en gedrag van de vier koninkrijken, die de perioden van de "tijden der heidenen" omvatten, (Luk.21:24) namelijk: vanaf de tijd dat God was weggegaan uit Jeruzalem (Zijn troon was daar niet langer) en de regerende macht had overgegeven aan de heidenen, tot op de tijd van herstel van Zijn troon.

Ten tweede, de relatie van de volken met Israël, Zijn volk, gedurende de periode waarin het hoogste gezag, dat was toevertrouwd aan de volken, uitgeoefend werd.

Dit alles is van praktisch belang, want daardoor wordt de christen geïnformeerd over de resultaten van de wereldpolitiek. Hij wordt gewaarschuwd voor de dingen "die nog niet gezien worden". Hij scheidt zich af, in hart of in praktijk, van alles, waarvan de ontknopning zo droevig zal zijn. Daarbij, de bekendheid vooraf, met alles wat plaats zal vinden, zal hem rustig en bedaard houden. Er is geen reden dat hij zijn hart zal geven aan de wereld die hem omgeeft, want hij weet door de geschreven openbaring van God zowel de koers als het eind daarvan. En verder, zo'n profetische kennisgeving is waardevol voor ons. Niet alleen omdat het Christus laat zien en het door God geliefde volk, maar ook omdat in elke mededeling die God ons doet een voelbare vreugde aanwezig is door het feit dat Hij tegen ons spreekt. Zijn onze zielen gelukkig in gemeenschap met Hem? Dit is het geval in de profetieën, zoals in elk gedeelte van het Woord. We voelen dat we dichtbij Hem zijn en Zijn goedheid tegenover ons. Dat versterkt ons geloof in Hem en de heiliging van ons leven wordt vergroot en vaster.

Dit boek is overeenkomstig verdeeld in twee te onderscheiden delen, die overeenkomen met de twee grote principes die het bevat: zes hoofdstukken bevatten het eerste en zes andere het tweede.

De eerste zes bevatten, niet de openbaringen aan Daniël, uitgezonderd dan de interpretaties van de dromen van Nebukadnezar of de dingen die voorvallen aan de hoofden van de koninkrijken. We vinden hierin de grote algemene principes van de heidense monarchieën of de publieke geschiedenis in de wereld aangekondigd door haar heersers en geopenbaard in hun gedrag.

De laatste zes zijn de openbaringen aan de profeet zelf en laten niet alleen de geschiedenis zien van de koninkrijken maar laten deze zien door ogen van God. Ze geven details van hun (de heidenen) relatie ten opzichte van het joodse volk en van de godsdienst die nog beoefend wordt door het joodse volk. Dit laatste was belangrijk voor Daniël die als profeet de heerlijkheid van God en het volk op het hart droeg, maar ook de algemene geschiedenis van deze rijken.

Het is leerrijk het karakter van iemand op te merken, die het onderwerp wordt van Gods werk in deze moeilijke tijden van gevangenschap van Zijn volk. Op de eerste plaats weigert hij zichzelf te verontreinigen door te eten van het heerlijke voedsel van deze wereld. God die alles voorbereidt en bewerkt voor het welzijn van hen die in het geloof wandelen in wat voor omstandigheden ze ook gesteld zijn, bewerkt het hart van de overste van de hovelingen ten gunste van Daniël en zijn metgezellen. Van deze overste, onder wie zij stonden, ontvangen ze gunst en barmhartigheid. God beantwoordt de gebeden van Daniël en hun uiterlijk bleek schoner en zij zager welvarender uit dan al de anderen die zichzelf hadden overgegeven aan de gewoonten en voeding van de wereld.

In één woord Daniël is getrouw in alles wat een complete scheiding bewerkstelligt tussen hem en de wereld. Hij handelt overeenkomstig de joodse gewoontes en weigert te eten van het vlees van de tafel van een heidense koning. Dit gedrag van het geloof, dat leek op een belediging, krijgt de goedkeuring van God. Het persoonlijke gedrag van Daniël is de basis en introductie om inzicht te krijgen in het hele boek. Bij ons is het hetzelfde. Scheiding van de wereld – een pertinente afwijzing om deel te hebben aan dat wat deze aan te bieden heeft – plaatst ons in een positie om te ontvangen wat God ons wil mededelen, die hoewel haar volheid is geschreven in het Woord, wij nooit kunnen ontvangen tenzij door het directe onderwijs van God (dat is, voor het onderwijs van het geloof), ongeacht het instrument dat God wil gebruiken om deze mededelingen aan ons te geven.

God vindt een gelegenheid waarin Daniël, die door Zijn genade zich beschikbaar gesteld heeft, Hem kan dienen als een getuige. God handelt vaak door wegen die de wereld compleet als verkeerd betitelt. Hij laat toe dat Nebukadnezars geheugen hem in de steek laat om hem er toe te dwingen in afhankelijkheid van de profeet, die God had verkozen, zijn goddelijke wijsheid te laten zien.

Op dat moment wist Daniël echter niet meer dan anderen om dit probleem op te lossen. God liet hem

zijn afhankelijkheid voelen. Maar hij had geloof en het geloof en afhankelijkheid worden tentoongespreid. Op aangeven van Daniël, zoeken hij en zijn metgezellen het aangezicht van God des hemels.¹ God antwoordt hem, waarbij Hij altijd gebruik maakt van elke moeilijke zaak, om Zich één te maken met het arme overblijfsel van Zijn volk.

Daniëls eerste daad is, niet om zich te haasten naar de koning om hem te informeren over de ontdekking van het geheim en om zich te verheugen in de bevrijding, maar hij keert zich in dankbaarheid tot de God die hem gehoord heeft. Hij schrijft Hem toe alles wat het overblijfsel troost geeft tijdens de overheersing door deze ongoddelijke en opstandige heidense machten. (Dan.2:21)

Wanneer Daniël geïntroduceerd wordt in de aanwezigheid van de koning is hij niet opgetogen. Hij verbergt zich om zo te zeggen achter de heerlijkheid van God. Pas wanneer wij begrijpen om ons echt nederig op te stellen, zullen we worden verhoogd. Als Daniël verdwijnt, wordt God Zelf geopenbaard in hem. Dat wij toch de wijsheid en geestelijke kracht mogen hebben om onszelf te mogen verbergen achter Jezus, zodat Hij op de voorgrond mag staan. Iedere keer dat dit gebeurt, is een kostbare overwinning.

Voor de uitleg van de droom zijn een paar woorden voldoende omdat het licht hierop wel algemeen bekend is. De droom spreekt over de vier grote rijken. Het Babylonisch, Perzisch, Grieks, Romeins. In vers 37 en 38 de heerschappij is gegeven aan Nebukadnezar door de God des hemels - een universele heerschappij – absoluut in zijn karakter over de aarde, maar niet over de zeeën. Er wordt geen informatie gegeven hoe ver deze heerschappij zich uitstrekt, maar deze gave is geschonken en het is het eerste rijk dat, zo lijkt het, deze macht bezit op de meest pure en absolute wijze. Het was in de persoon van het hoofd. “Het gouden hoofd.” Het vierde was om alles in stukken te breken door zijn macht, maar aan het eind was het verdeeld. De toestand is zowel sterk als zwak. Het is het resultaat van de eenheid van het rijk en van het oorspronkelijke bestaansprincipe met heterogene² elementen (dat in mijn oordeel bestaat uit heidenen met wat was, beter gezegd Romeinen)

Aan het eind zal de God des hemels het koninkrijk van Christus vestigen. Dit zal door oordeel al deze rijken terzijde stellen. We moeten in gedachten houden dat het koninkrijk van Christus op deze plaats. Zijn koninkrijk is, gevestigd in macht in deze wereld en niet de gezegende invloed van het evangelie van Zijn genade. De eerste daad van de kleine steen, voordat dit groeit en een grote berg wordt en de aarde vult, is het vallen op het beeld, zodat het wordt als kaf op een

¹ Het is in dit karakter “God des hemels” dat Daniël Hem kent. Naderhand zal Hij gevonden als God van de aarde als in feite altijd als Hij die alle rechten heeft

² niet gelijksoortige of niet homogene

zomerse dorsvloer. De steen wordt pas een berg nadien. In andere woorden, wanneer Christus het oordeel zal uitvoeren die alle macht van de heidenen in stukken zal breken, dan zal Zijn koninkrijk (een aards koninkrijk en een in oordeel) de aarde vullen.

In hoofdstuk 2 wordt de morele geschiedenis of gedrag van deze rijken niet aangetipt. Die worden behandeld in de vier volgende hoofdstukken. Ik zal alleen maar de hoofdpunten aangeven die ons gegeven worden en die ze karakteriseren. In een volgende lezing komen we daarop terug.

De eerste is afgodendienst of de maatschappelijke machten die proberen mensen te onderwerpen aan wetten van eenheid in godsdienst. Het object is een beeld dat is opgesteld door de wetgevende macht.

Het tweede is wanneer het hoofd van het rijk als een beest wordt. De betekenis is dat men zich niet meer bewust is van de relatie met God. In plaats van afhankelijkheid aan Hem die overeenkomt met het licht dat van boven is verkregen, wat de enige en ware heerlijkheid is van mensen, zijn zij die dit licht verloren hebben, afgedaald naar het niveau van een beest.

Het derde is goddeloosheid, dat gezien wordt in het gedrag van de heersende macht ten opzichte van de Joden en de God van de Joden. Daarbij wordt Zijn naam en alles wat herinnert aan Zijn dienst oneerbiedig behandeld.

Het vierde is zelfverheerlijking. Het hoofd van het rijk maakt zichzelf god en verbiedt te bidden tot iemand anders dan hemzelf.

In al deze gevallen wordt aan het eind van deze geschiedenissen de enige en ware God verheerlijkt.

Op de eerste plaats moeten de heidenen de God erkennen van hen die de voorkeur geven aan een brandende oven boven afgodendienst.

Ten tweede zijn het de heidenen zelf die de God des hemels erkennen die ze vernedert heeft toen ze in hoogmoed wandelden. Een hoogmoed waarvan Babylon het centrum was.

Het derde is het oordeel dat uitgeoefend wordt tegen de slechte koning.

En op de vierde plaats. Het is niet alleen de God des hemels die wordt verkondigd, maar Zijn macht wordt met autoriteit gevestigd en Zijn koninkrijk erkend als datgene dat duurt tot in eeuwigheid.

LEZING II. hoofdstuk 3 - 6

U herinnert zich wel dat hoofdstuk 2 een algemene overzicht van de geschiedenis geeft van heel het boek Daniël. Dit werd geopenbaard in de droom waaraan Daniël Nebukadnezar herinnerde en daarbij ook de uitleg gaf. Het is de geschiedenis van de tijden der volken. De vier rijken en hun uiteindelijke vernietiging door de kleine steen werden voor onze aandacht

geplaatst. Het koninkrijk van Christus – Christus Zelf zal dit oordeel uitvoeren tegen de macht van de volken.

Ik wil nogmaals benadrukken dat pas na de vernietiging van het beeld de kleine steen een grote berg wordt die de aarde vult en niet daarvoor.

We hebben vastgesteld dat de vier volgende hoofdstukken (dat is tot het eind van hoofdstuk zes) het karakter en het gedrag van deze vier rijken weergeven. En dat zij, in plaats van te blijven in afhankelijkheid ten opzichte van God, ze worden gevonden in rebellie tot God, Zijn volk vervolgen en zichzelf in de plaats van God stellen. Het gevolg daarvan is oordeel.

Hoofdstuk drie

In Hoofdstuk drie vinden we de eerste principiële zonde. Namelijk, afgodendienst die de macht van de volken³ of de macht gedurende de tijden der volken, kenmerkt.

In het volgende hoofdstuk kunnen we zien dat deze rijken in plaats van onderworpen te zijn aan God beesten worden. Ze verliezen hun verstand en handelen als beesten. Als wilde beesten die niet getemd zijn, (Elk mens die zich in de juiste positie bevindt erkent zijn onderworpenheid aan God) verliezen zij hun verstand. In hoofdstuk vijf vinden we openlijke goddeloosheid en in hoofdstuk zes stelt het hoofd van het rijk zich in de plaats van God. De daarop volgende hoofdstukken geven ons details over de omstandigheden van de rijken en hun relaties met het volk van God.

Het eerste wat de bestuurlijke macht doet is afgodendienst. Het motief daarvoor is het creëren eenheid in religie. Dit gebeurt altijd door scheiding te brengen tussen mensen en de ware God en iets voor Hem in de plaats te stellen. Deze omstandigheden fungeren als gelegenheid om het volk van God te beproeven. Nebukadnezar beveelt het volk, alle naties (want er waren er veel onder zijn heerschappij) om het beeld te aanbidden. Dit is afgodendienst. (Lees Dan.3:4-7 voor de tekst van de oproep.) Dit is niet een onbekende manier voor satan. Hij werkt in de bestuurlijke macht de wens naar eenheid en er is geen krachtiger middel om de massa te beïnvloeden dan religie. Satan zet de bestuurlijke machten aan om deze eenheid te creëren zodat alles onder hun autoriteit valt en alles geordend en gereguleerd is. Dit was ook het geval bij Nebukadnezar. Het stelt een beeld op in het gewest Babylon en eist dat alle bestuurders van de gewesten afkomen om de inwijding bij te wonen en het te aanbidden.

Ik herhaal dat zo'n religieuze handeling een krachtig middel is om de massa te beïnvloeden. Hen onderworpen te houden in één gemeenschap verbonden met het bestuurlijk apparaat dat het centrum is van de religie. Alles wat plaats vindt staat daarmee in verbinding. Maar wanneer dat zo is moet er een straf

³ heidenen (het woord "Gentiles" is vertaald met "volken")

vastgesteld worden. De uitwerking van die straf kan meer of minder gewelddadig zijn, maar straf is er.

We zien dat in de huidige geschiedenis. Nebukadnezar alternatief is: *“En wie niet nedervalt en aanbidt, die zal te dierzelfder ure in het midden van den oven des brandenden vuurs geworpen worden.”* (6)

Maar er is nog een andere gevolg die karakteristiek is voor de macht der volken, ik doel op eerbied⁴. Oneerbiedigheid is niet alleen het weigeren om het geweten te respecteren maar wat erger is het ontkennen van de rechten van God. Het geweten respecteren is al nodig genoeg maar de rechten van God oneindig veel meer. Lees de woorden van de koning: *“wie is de God, Die ulieden uit mijn handen verlossen zou?”* (15) Dat is goddeloosheid, het principe van godslastering die het beest karakteriseert in alle tijden en gelegenheden. Zijn gedachten gaan uit naar de macht die hij (het beest) heeft en bezit. Laten we ons herinneren dat het God is die deze heeft gegeven en die deze uiteindelijk zal omverwerpen! (Vergelijk Hab.1:11; 15-17) Goddeloze oneerbiedigheid door het vergeten van de bron van de macht matigt zichzelf de rechten aan in plaats van God. Als eenheid gehandhaafd wordt terwijl Gods rechten opzij gezet worden is afgodendienst. Want we vallen in de handen van de vijand als we op afstand staan van de ware God. En wanneer de bestuurlijke macht deze eenheid poogt te creëren, zet deze niet alleen het geweten terzijde maar ook de rechten van God Zelf. Dit is op een speciale manier van toepassing op het Woord van God.

De mens heeft niet alleen een recht op het Woord van God, als tussen hem en zijn naaste, maar er heeft ook een heilig recht mee te maken als we hem dit ontnemen. Dat is, dat God het recht heeft te zeggen wat Hij wil dat gezegd wordt tegen de mens tot wie het Woord gericht wordt. Diegenen die mensen dit ontnemen doen afbreuk aan dat recht en verachten de autoriteit van God die het goed achtte dit Woord tot hen te richten.

Stel dat ik dienstknechten heb die van mij afhankelijk zijn en wie ik opdrachten geef. En iemand verhindert dat mijn dienaren deze opdrachten krijgen, dan bemoeit hij zich niet alleen hun rechten maar ook met de mijne en dat is de grote vraag. God zal hier ongetwijfeld rekening mee houden. Het is erg genoeg om het geweten van anderen geweld aan te doen om zelf op de eerste plaats te komen. Maar hier zet Nebukadnezar de voorrechten van de ware God opzij. En dat is het principe van godslastering die de volken van het begin af aantrekt. Dit was de eerste actie van het gouden hoofd en de voortgang van de macht van de volken die ons gepresenteerd wordt in dit hoofdstuk.

Aan de andere kant vinden we een aandoenlijk beeld in Sadrach, Mesach en Abed-nego. Zij zijn helemaal niet bang of bezorgd. *“Wij hebben niet nodig u op deze zaak te antwoorden”* (16) is hun antwoord tot de

koning. Helpt dit vertrouwen om aan de dreigende straf te ontkomen? Op geen enkele manier. Ze kunnen er niet aan ontkomen. God laat toe dat ze beproefd worden. Hij openbaart Zich niet op voorhand, maar laat Nebukadnezar toe zijn dreigement uit te voeren. Ze worden in de brandende oven geworpen net zoals later Daniël in de leeuwenkuil. Terwijl zij hun geweten geen geweld wilden aandoen door de wil van Nebukadnezar te doen boden zij geen tegenstand aan hun straf. Ze onderwierpen hun lichamen volledig aan zijn bevelen. En wat is het gevolg daarvan? Ze worden bevrijd door het vuur en niets aan hun verbrand behalve dat waarmee ze door de wereld gebonden waren. Meer nog, ze hebben de Zoon van God als hun metgezel in de oven. Het gevolg van deze tussenkomst van God ten gunste van Zijn arme dienstknechten was dat er een getuigenis geforceerd werd van de bestuurlijke macht. Hun God was een God die Zijn volk bevrijdde en die was neergedaald om Zijn naam aan hen te verbinden. De koning zegt: *“Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-nego, Die Zijn engel gezonden, en Zijn knechten verlost heeft, die op Hem vertrouwd hebben”* (28)

Dit is de houding van een gelovige; hij geeft zijn lichaam over zodat hij geen andere dient dan de ware God. En meer dan dit, beste vrienden, deze mannen verlaten de oven als getuigen van de macht van God – hun God – in de aanwezigheid van de hele wereld. Op dezelfde manier zal het gebeuren met het gelovig overblijfsel van het volk op het einde. Ze zullen in de vurige oven verblijven, maar op hetzelfde moment zal God Zich openbaren als hun God. Christenen hebben een hogere verwachting. Ondanks dat we hier de dood ondergaan is onze hoop op de heerlijkheid van Hem die ons gered heeft. Deze heerlijkheid zullen we met Hem genieten wanneer we zijn waar Hij is. Maar voor de Joden zij zullen bevrijd worden van de dood door de macht van God en de ware God zal erkend worden als hun God.

Hoofdstuk vier

In dit hoofdstuk vinden we de droom van de koning in verband met de grote boom die de hele wereld overschaduwde. Dit waren zijn woorden: *“De gezichten nu mijns hoofds op mijn leger waren [deze]: Ik zag, en ziet, er was een boom in het midden der aarde, en zijn hoogte was groot.”* (10) Een grote boom is altijd het symbool van een mens met allesomvattende macht op aarde. Één boom is in dit geval voldoende want het was in feite Nebukadnezar die regeerde over de bewoonde of profetische aarde. Er was maar één boom daaronder vond: *“het gedierte des velds schaduw, en de vogelen des hemels woonden in zijn takken”*

Maar wat gebeurd er met deze overgedragen macht? Hij wordt gebruikt voor zelfverheerlijking. God had deze macht aan Nebukadnezar toevertrouwd. Hij had de koning gezegend met onnoemelijke tijdelijke dingen. Als gevolg daarvan wordt hij hoogmoedig ondanks dat hij door de uitleg van de droom gewaarschuwd wordt en de profetie van wat zou

⁴ Eng. “impiety” oneerbiedigheid of goddeloosheid

komen wordt werkelijkheid. Het hart wordt verblind door de dingen die het ziet. We vinden hier niet meer de eenheid in religie en de bevrijding door de hand van God maar een ander karakter van de macht van de volken. Dat is, als God, in Zijn voorzienigheid, de mens verhoogd als gevolg daarvan de mens zichzelf verhoogd. Alle is dan verloren. De zaak is: de troon van God is weggenomen van de Joden en God geeft de volken de macht in de persoon van Nebukadnezar. Maar een zondig mens is niet in staat om ook maar enige wet te houden. Macht kan niet aan de mens worden gegeven zonder deze zichzelf groot maakt tegen God die het hem gaf. *“Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb”* (30)? Hij stelt zichzelf in het middelpunt in plaats van God. Hij wordt een beest en verliest zijn verstand compleet. Een beest kan krachtiger, groter of sterker zijn dan een mens, het kan scherpzinnig zijn, maar zijn blik is naar beneden. Er is geen oefening van het geweten en als gevolg daarvan geen echte gemeenschap met God.

Het enige edele principe in de mens is onderworpenheid. Onderworpenheid aan God. Daarvoor is nodig dat men de wil van God verstaat. De mens buigt voor die wil en vereerd daardoor God als Diegene is boven hem staat. Op het moment dat hij zegt: *“dat ik gebouwd heb”* verliest hij zijn relatie met God. Hij heeft zijn hoge plaats verlaten en hij gaat lijken op de wrede schepping. Want, ik herhaal, de mogelijkheid om een relatie met God te hebben is de echte superioriteit van de mens, daarbij moet God, God zijn en de mens aan Hem onderworpen. Waar die relatie niet gevonden wordt, dalen we af naar de dingen onder ons. Nebukadnezar wordt de metgezel van de beesten. Hij heeft zijn normale verstand verloren. Het effect van dit alles wordt aan het eind van het hoofdstuk gegeven. Hij (Nebukadnezar) komt er zelf achter, hij gebruikt woorden die nog nooit gehoord zijn in zo'n geval. *“Ter zelfder tijd kwam mijn verstand weder in mij...”* (36, 37). Dat is het effect van het oordeel van God op de macht van de volken. Het is niet de tussenkomst ten behoeve van een arm overblijfsel van zijn volk, zoals in het geval van Sadrach, etc. maar Hij breekt de hoogmoed van de aardse macht. De mens verhoogd zichzelf tegenover God, maar de Heer staat boven zijn grootst mogelijke ontplooiende kracht. (Ex.18:11)

Het grote principe van hoofdstuk vier is het kwade gedrag van de macht van de volken. Het verhoogd zich zelf tegenover God wordt als de beesten in haar verstand en wordt geoordeeld.⁵ Zeven tijden gaan er over heen en op het laatst erkend het God. In andere woorden, de soevereine macht van de volken is beroofd van elk echt verstand gedurende de hele periode van haar regerende bestaan. Na die periode erkend ze God.

⁵ Vergelijk met Habakuk, zijn profetie is soort commentaar op deze twee hoofdstukken.

Hoofdstuk vijf

In dit hoofdstuk vinden we verdere details. De koning Belsazar maakt een groot feest en beveelt de gouden en zilveren vaten te brengen, die zijn vader had genomen uit de tempel van Jeruzalem, zodat de koning, zijn geweldigen, vrouwen en bijvrouwen daaruit zouden kunnen drinken. (2) We vinden hier een nieuw aspect van de val van de volken. Het is diepgaande goddeloze oneerbiedigheid⁶ en veroorzaakt de onmiddellijke vernietiging van de Babylonische macht. Deze derde vorm van goddeloosheid staat in verbinding met de Joden. Want God, in relatie met het volk, is altijd de God van de aarde die alles hier beneden in handen heeft. Het is niet de vraag van de hemelse hoop van de Gemeente. God heeft de Joden overgegeven als gevangenen in de handen van de volken. Hij heeft het altaar, het heiligdom (Klaagl.2:7) en alle uiterlijke tekenen van Zijn aanwezigheid en heerlijkheid in de handen van de volken gegeven.

Het hoofd van de volken roemt zichzelf en omdat God de Joden heeft overgeleverd verheerlijkt hij zijn valse goden, verheft die en doet God oneer aan. Het is hetzelfde als met de koning van het einde, openlijke godslastering. Het is niet alleen het principe van afgodendienst en ook niet alleen maar het hoogmoedige hart dat zegt: *“ik heb gebouwd”*. Deze dingen kenmerken hem natuurlijk, want het is een mens, maar dit is een directe grof beledigend optreden die tot oneer van God is. Tegen die God die Zijn volk als straf overgeleverd heeft in de handen van de bozen. Op het moment dat hij dat doet komen er: *“vingeren van eens mensen hand voort, die schreven tegenover den kandelaar, op de kalk van den wand”*. Ze schrijven: *“MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN”* De koning ziet het deel van de hand die schrijft en zijn aangezicht verandert van glans. *“Toen antwoordde Daniël... ..o koning! de allerhoogste God heeft uw vader Nebukadnezar het koninkrijk, en grootheid, en eer, en heerlijkheid gegeven... ..En gij, Belsazar, zijn zoon! hebt uw hart niet vernederd, alhoewel gij dit alles wel geweten hebt. Maar gij hebt u verheven tegen den Heere des hemels, en men heeft de vaten van Zijn huis voor u gebracht...”* Het oordeel valt op Belsazar en zijn koninkrijk wordt verwoest. *“In dienzelfden nacht, werd Belsazar, der Chaldeen koning, gedood. Darius, de Meder nu, ontving het koninkrijk”* (30, 31)

Hoofdstuk zes

We vinden in dit hoofdstuk het vierde principe van het kwaad dat bestaat onder de volken en die het geheel completeert. Het is niet alleen goddeloosheid die God onteert maar het is de mens die zichzelf verhoogd en zichzelf in de plaats van God stelt. De satrapen⁷ gaan naar de koning en zeggen: *“O koning Darius, leef in eeuwigheid! Al de vorsten des rijks, de overheden en stadhouders, de raadsheren en landvoogden hebben*

⁶ “Impiety” goddeloosheid

⁷ oud Perzische provinciehoofden

zich beraadslaagd een koninklijke ordonnantie te stellen, en een sterk gebod te maken, dat al wie..." (6,7) Er wordt in het kort gezegd dat niemand erkent mag worden als God en dat er geen verzoek mag gedaan worden dan alleen aan Darius zelf. De boze zal dit op dezelfde manier doen, dat is diegene, *"die zich verzet en zich verheft tegen al wat God heet of een voorwerp van verering is, zodat hij in de tempel van God gaat zitten en zichzelf vertoont dat hij God is."* (2 Thes. 2:4) Er wordt ook over deze gesproken in Daniël 11: 36, 37. *"En die koning zal doen naar zijn welgevallen, en hij zal zichzelf verheffen, en groot maken boven allen God, en hij zal tegen den God der goden wonderlijke dingen spreken; en hij zal voorspoedig zijn, totdat de gramschap voleind zij, want het is vastelijk besloten, het zal geschieden. En op de goden zijner vadersen zal hij geen acht geven, noch op de begeerte der vrouwen; hij zal ook op geen God acht geven, maar hij zal zich boven alles groot maken."* Op dat moment zal hij worden vernietigd. Dit is de uiterste openbaring van boosheid een verheffen van zichzelf tegen God een wens om Hem te overtreffen op aarde. De getrouwen zullen in elk geval beproefd worden (of dat nu is door Nebukadnezar of door Darius). Het resultaat is de vernedering van de macht van de volken die voordien opstandig waren maar nu God erkennen.

Op dezelfde manier vergaat het Darius. *"Van mij is een bevel gegeven, dat men in de ganse heerschappij mijns koninkrijks beve en siddere voor het aangezicht van den God van Daniel; want Hij is de levende God, en bestendig in eeuwigheden, en Zijn koninkrijk is niet verderfelijk, en Zijn heerschappij is tot het einde toe."* (26) Er is een opmerkelijk verschil in uitdrukking in dit vers. Nebukadnezar betuigt dat de God des hemels, de God is van de Joden. Dat is van Sadrach,...etc. en dat er geen god is die zo bevrijden kan, als Hij. Hier vinden we ook de God van Daniël en daarom van de Joden. Maar hier vinden we ook: *"de levende God, en bestendig in eeuwigheden, en Zijn koninkrijk is niet verderfelijk, en Zijn heerschappij is tot het einde toe"*. Dit alles zal werkelijkheid worden bij de openbaring van Jezus Christus en de vestiging van Zijn koninkrijk, dat geen einde zal hebben.

Opnieuw zegt Darius: *"Hij verlost en redt, en Hij doet tekenen en wonderen in den hemel en op de aarde; Die heeft Daniel uit het geweld der leeuwen verlost."* Het is de bevrijding van de Joden, dat is van een overblijfsel dat zichtbaar wordt voor de aarde, dat de aanleiding is van de erkenning van de volken, dat God de ware God is. Ze zullen, net zoals Jethro tegen Mozes zei, zeggen: *"Nu weet ik, dat de HEERE groter is dan alle goden"* (Ex.18:11)

De ware God wordt gekend door de oordelen die Hij uitvoert tegen hen die opstaan tegen Hem en door de bevrijding van Zijn Joodse volk. De eerste van deze oordelen, want het is er een waarbij het hoofd van de volken alle begrip van de wegen van God verliest. Het tweede is de complete vernietiging van de koning van Babylon in dezelfde nacht waarin hij God onteert. De geschiedenis van de volken is droevig, maar heerlijk in

zijn resultaten door de openbaring van God voor Zijn volk.

- In hoofdstuk drie zien we afgodendienst. De vestiging van eenheid in afgodsdienst door de arm van de bestuurlijke macht, die eigenlijk een slaaf is van satan.
- Hoofdstuk vier is de geschiedenis van zelfverheerlijking.
- Hoofdstuk vijf is openlijke goddeloze oneerbiedigheid tegen de Eeuwige
- En tot slot in hoofdstuk zes plaatst het hoofd van de volken zichzelf op de plaats van God.

In al deze gevallen vinden we het volk van God volledig onderworpen aan de tijdelijke macht van deze koningen, want hun macht kwam van God. Dit is het principe van de christen: hij onderwerpt zich. Het gebruik dat de regeringen maken van de macht ze gekregen hebben, verandert niets aan de bron van Wie ze die gekregen hebben. De Heer Jezus erkende dat die macht, van Pontius Pilatus door welke deze Hem veroordeelde, van God kwam. Toen Zijn uur gekomen was onderwierp Hij zich aan dat wat de autoriteiten door God ingesteld bevelen.

Het ligt voor de hand dat wanneer de volken gebruik maken van hun macht tegen de gedachte van God in, zij daarbij staan onder de leiding van satan. Zij hebben hun macht gekregen van de ene en maken er gebruik van voor de ander.

Welke koers zal een kind van God volgen? Hij houdt zichzelf niet overeind door te leunen op de macht van de overheden. Hij handelt naar zijn geweten en zoekt alleen de wil van God. Maar op hetzelfde moment onderwerpt hij zich aan die macht van de overheid. Zo stelt hij zijn lichaam beschikbaar. Want zijn geweten is maar onderworpen aan één Heer. Sadrach en zijn vrienden ondergaan hun straf, maar zij weigeren te doen wat de koning in de uitvoering van zijn macht hen wil laten doen. Ze proberen niet de koning van gedachte te laten veranderen. Ze worden bedreigd en gestraft door Nebukadnezar maar ze blijven trouw aan hun God en Hij bevrijd hen. Ze laten hun zaak over aan Hem. *"Hij zal [ons] uit uw hand, o koning! verlossen. Maar zo niet, u zij bekend, o koning! dat wij uw goden niet zullen eren"* (Dan.3:17, 18)

Er is nog een opmerking te maken, dat is, ondanks wanneer de mens ontrouw is (en de joden waren dat) God nooit zijn rechten verliest. Hij mag de macht overdragen aan de volken voor een tijd, maar Hij verliest nooit Zijn rechten. Het gevolg daarvan is dat Hij nooit Zijn volk verlaat. Zoals Hij gezegd heeft tegen Farao: *"Laat Mijn volk gaan."* Het volk Israël was het onderwerp van een geschil tussen Farao en God. Christenen hebben een andere hoop maar het principe is altijd gelijk. Daniël had geloof en spreekt zoals het geloof altijd doet, want het ziet zoals God het ziet. Het is waar dat God gezegd had: *"Het is niet langer Mijn volk."* Maar Daniël spreekt altijd over het

volk Israël als het volk van God omdat het geloof alle rechten van God erkend. Als een Jood geloof had in zijn hart zou God dat herkennen ondanks de omstandigheden en dat is heel dierbaar.

Het is onmogelijk, ondanks alles wat satan kan doen in gemeente van God, dat wij in een positie komen waar God geloof niet kan erkennen. Anders zou God Zijn rechten hebben verloren.

In de volgende lezing zal het nodig zijn om in details te gaan. Bekendheid met de voorgaande eigenschappen van de macht van de volken, vanaf Nebukadnezar tot het eind is van wezenlijk belang om begrip te hebben van de dingen van God. Ondanks dat als christen een andere hoop hebben, een hemelse, leven we toch in de tijden der volken. En hoe dichter wij bij het eind komen, hoe meer Israël op een prominente plaats zal staan. Het is makkelijk om te zien aan hun huidige toestand dat gebeurtenissen zeer snel naar het einde leiden. Hoe belangrijker Israël wordt, hoe meer het nodig is om de gedachten van God te begrijpen aangaande dat volk.

We hebben in het algemeen gekeken naar de historie van de macht van de volken. Vanaf Nebukadnezar (dat is van de ruines van Jeruzalem) tot de tijd dat de Heer zal komen om de afgodische en afvallige machten te vernietigen. Wat we hebben gelezen waarschuwt ons voor het vestigen van het koninkrijk van God in de ruines van de dwaze afgodische mens.

In de volgende lezing, beste vrienden, zullen we niet meer de dromen van Nebukadnezar enz. vinden. Maar we zullen ons bezig houden met de openbaringen die Daniël heeft gekregen. Hij is het die het gelovig overblijfsel van de Joden voorstelt. Hij is het ook die uitlegt wat anderen hebben ontvangen en wie de details zijn toevertrouwd van de dingen die het volk van God aangaan.

Maar er is nog een andere opmerking te maken voordat we dit vooruitzicht afsluiten. Dat is, wat we overdenken het effect zou moeten hebben om ons af te scheiden van de wereld, door ons te laten begrijpen, dat wat deze wereld betreft, God niets anders ziet, om het zo te zeggen, dan joden en afvallige volken.

Ik spreek niet over de christenen (Hij ziet hen op een andere manier) maar over uiterlijke macht. Als het een vraag is van christenen, dan zijn de omstandigheden buiten het gezichtsveld van deze wereld. De Heer zegt: "U bent niet van deze wereld, zoals Ik niet van deze wereld ben". Voor diegenen die het betreffen, oefenen we elkaar, niet vooreen joodse hoop, maar voor de plaats die Jezus inneemt en voor de woningen in het Vaderhuis waar Hij naar toe ging om die te bereiden. Onze hoop, het einde dat we ons voorstellen, totdat God zijn oordelen zal uitvoeren, is niet een hoop, dat de wereld verbeterd kan worden. Want we hebben gezien uit het Woord dat, totdat het oordeel valt, de loop van de wereld gaat van afgoderij en zelfverheerlijking van de mens en om deze boosheid zal het oordeel van God komen.

Dat is de wereld waarin wij leven, overeenkomstig de beschrijving van God. Maar Hij heeft ons ook de hemelse dingen geopenbaard. Hij heeft ons Hem geopenbaard die de wereld heeft verworpen en die de hemel is doorgedaan. Zo hebben wij een doel en motief dat ons volledig zou moeten leiden en richting geven aan onze wandel. Met deze drijfveren aan het hart voorgesteld en waarmee de nieuwe mens zich bezig mee houdt zouden we moeten leven en wandelen door de Geest in een wereld voor onszelf: "*Het toekomstig aardrijk, waarover wij spreken*" Aan de andere kant, door de waarschuwingen die Hij ons geeft, maakt Hij ons los, met verlichtte ogen van het hart, van een wereld, waar we door trekken als pelgrims en vreemdelingen.

Hoe het is droevig hoe makkelijk de wereld ons hart bindt. Ik zeg niet dat ons hart op dit moment uitgaat naar de wereld, dat zou de consequentie kunnen zijn doordat de wereld zich gebonden heeft aan ons hart.

Beste vrienden, als iemand hebzuchtig is, dat is de wereld. Als iemand ijverig is in zaken, is hij bezig met de wereld. Hij leeft erin om het zo te zeggen. Het is heel moeilijk om vrij te blijven van de algemene principes van de wereld. Ze zijn er in vele vormen. Een hebzuchtige, een goede positie in de samenleving, een actieve geest, die in de politiek gaat. Maar deze wereld hier beneden, beste vrienden, is niet onze wereld. Wij hebben een andere, waar Christus het hoofd van is, het Middelpunt en de vreugde. "*Het toekomstig aardrijk, waarover wij spreken*" ⁸ zegt de apostel. Dat God, in alle details van ons leven, in alle dagelijkse omstandigheden, deze scheiding mag realiseren en openbaren en dat we mogen zeggen: "Ons leven is met Christus verborgen in God." ⁹ De rijkdom, het leven en de vreugde van een ieder die begrepen heeft wat een blijdschap het is om met Hem te zijn, is daar te zijn waar Hij is.

Oorsprong: [Collected Writings Vol. V Prophetic Vol. II](#)

Titel: [Studies on the book of Daniel](#)

⁸ Hebr.1:5

⁹ Kol3:3